

Vicelár Mária - Laudáció

Született *Bakk Mária* 1928. október 12-én Erdélyben, Erzsébetvárosban született. Édesapja Bakk Antal és édesanyja Bakk Katalin - leánykori nevén Keszeg Katalin - iparosok (cipész és varrónő) voltak, a családban 9 gyermek született, 5 fiú és 4 leány. Mária az elemi iskola 7 osztályának elvégzése után 3 évig volt inas nagybátyja, Solymosi István cipézmester mellett, akinek a településen cipőüzlete működött. Az államosítások következtében 1949-ben megszűnt az üzletük, így a Kézművesek Szövetkezetében (Cooperativa Dumbrava Dumbráveni) folytatta munkáját, ahol a cipőfelsőrész-készítő osztályon dolgozott.

Szívesen ment volna gimnáziumba és később felsőoktatási intézménybe, a nagy család anyagi lehetőségei azonban ezt nem engedték meg. Munkáját kiválóan és szakszerűen végezte, így pár év után a szövetkezetbe felvett inasok is az Ő keze alatt tanultak. A nagyszebeni kézműves szövetkezet is meghívta Maris nénit, hogy tanítsa őket, iparos tudását mind a fiatal, mind az idősebb generációknak át tudja adni.

1954. január 31-én kötött házasságot Vicelár Constantinnal - Tinu bácsival -, akivel mindamelllett, hogy nem egy nyelvet beszélnek, nagyon jól megértik egymást, becsületes, szerető, jó férjet talált személyében. Időközben meghaltak szülei és 8 testvérét is elkísérte az utolsó útra, a 9 testvérből egyedül Mária néni él még. A betegség azonban őt is elérte, 1971-ben a nehéz munkakörülmények között betegségbe esett, szervezete nem bírta a cipőüzem zárt levegőjét és a vegyi anyagok nehéz szagát. Medgyesen, Nagyszebenben, Marosvásárhelyen kórházban kezelték, végül betegnyugdíjba kellett vonulnia.

Az erzsébetvárosi örmény templommal, plébániával már gyermekkorától szoros kapcsolatban állt. *Sáhin Bertalan* plébánoshoz örmény vallásórára járt, 10 évesen elsőáldozó lett. Sokat segített az örmény plébánia körüli munkákban. *Diarian Armenag* örmény plébános Erzsébetvárosba kerülése után pedig állandóan Maris néni segítségével rendezték a templomot. Maris néni mosta a templom ruháit, terítőit, Ő rendezte a virágokat. A plébános egészségi állapotának romlásával Maris néni vitte neki a diétás ebédet, gyakorlatilag ő gondoskodott róla. A plébános halála tragikus körülmények között történt, 1990. március 27-én éjszaka - nagyon után kutatva - a helyi cigányok brutálisan meggyilkolták, mindezek után kirabolták. A templomba azonban nem tudtak bemenni, Maris néni volt ekkor már megbízva a templom kulcsainak őrzésével, a tragédia alatt is már nála voltak a kulcsok.

A plébános halála óta Ő gondoskodik mindenről, felügyeli az örmény temetőt, a plébánia pénzügyeit is könyvel. Az évente augusztus 15-én megrendezett Nagyboldogasszony-napi örmény templombúcsú valamennyi fáradtságos munkáját, szervezését is Ő végzi. Maris néninek köszönhető a templom csodálatos feldíszítése, az utóbbi évekig Ő szervezte a búcsú ebédet, ahol valamennyi távolról érkező kedves ismerőst, rokont és barátot szeretettel látnak az erzsébetvárosiak. Ameddig él, semmit nem ad át a templom értékeiből senkinek, nagy gonddal és aggodalommal gondoskodik az örmény értékekről.

A sok gond, lelki- és testi nehézségek azonban nagyon megtörték életét. Csak Istenbe vetett hite és jó férjének bátorító szavai erősítik, hogy elviselje a reá mért terheket.

A Szongott Kristóf díj idei kitüntetettjének levele

Kedves Dr. Issekutz Sarolta Elnök Asszony!

Nagyon meghatódtam levele olvasásakor, amelyben a Szongott Kristóf díj megítéléséről és Budapestre való meghívásomról olvastam. A meghívóban szereplő dicséretektől és elismerésektől szívem örömmel, szemem könnyekkel telt meg.

Köszönöm ezeket a szép és nagy szavakat. Szerettem volna mindezeket személyesen is elmondani Önnek és együtt örülni a budapesti örmény közösség tagjaival. Imádkozom, és arra kérem Önöket is, hogy imádkozzanak értem, hogy Isten adjon továbbra is erőt munkám további végzéséhez. Ezt a munkát, amelyet végzek és amelyet Önök díjjal jutalmaznak, nem elismerésért, nem a dicsérő szavakért végzem, hanem Isten, a templom és a vallásom iránti tiszteletből és szeretetből.

Köszönöm meghívásukat, amely számomra óriási megtiszteltetést jelent, de sajnos sem a saját, sem férjem egészségi állapota nem engedi meg, hogy hosszabb útra induljak el. Helyettem unokámat *Calinescu Jánost* küldöm. Mi itthon csütörtökön pedig együtt fogunk Önökkel lenni a közös ünneplésben egy szívvel és egy lélekkel.

Köszönöm a díjat, amelyet szeretettel fogadok és örömmel mutatom majd meg az erzsébetvárosi örmény közösségnek.